

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
De heer J.W. Remkes
Minister van Financiën
De heer drs. G. Zalm

Datum
15 juni 2006

Uw kenmerk

Ons kenmerk
Rfv 2006-0000198340

Inlichtingen bij
mr. G.A. van Nijendaal

Doorkiesnummer
070 - 426 7232

Bijlagen
0

Onderwerp
Advies toepassing artikel 12 Boskoop 2005

Geachte heren Remkes en Zalm,

Bij brief van 13 februari 2006 vraagt u het advies van de Raad voor de financiële verhoudingen over het verzoek van de gemeente Boskoop om een aanvullende uitkering uit het Gemeentefonds op grond van artikel 12 Fvw.

De Raad heeft kennis genomen van het Artikel 12-rapport Boskoop 2005 (IFLO), de schriftelijke reactie van de gemeente Boskoop (7 maart 2006) en van het advies van de provincie Zuid-Holland (25 april 2006).

Hierbij ontvangt u het gevraagde advies.

Samenvatting

De Raad adviseert u conform het IFLO-rapport de aanvullende uitkering van de gemeente Boskoop voor 2005 met een extra bedrag te verhogen van € 437.500. De sanering van de gemeentelijke financiën ligt op koers en samen met de positieve effecten van de herziening van de maatstaf bodemgesteldheid biedt dit een solide financiële basis voor een toekomst zonder aanvullende steun. De Raad is van mening dat in het volgend artikel 12-rapport een op korte termijn sluitend meerjarenperspectief dient te worden geboden, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzakelijke reserves om tegenvallers op te vangen. Van de gemeente kan en mag daarbij overigens ook nog een eigen inspanning worden verwacht.

1.

Inleiding

De gemeente Boskoop doet voor het jaar 2005 een beroep op een aanvullende uitkering uit het Gemeentefonds bovenop de nog lopende aanvullende uitkering. Het jaar 2005 was het laatste jaar uit de vorige artikel 12-cyclus die loopt van 2000 tot en met 2005. De begroting 2005 sluit met een tekort van € 1.088.000. Op basis van het vorige IFLO-rapport werd voor 2005 nog uitgegaan van een tekort van € 212.000. Het tekort over 2005 valt daarmee € 876.00 nadeliger uit dan verwacht. Over het jaar 2005 ontving Boskoop overigens nog een artikel 12-uitkering van € 2.901.00. De verwachting was verder dat de gemeente per 2006 weer zou beschikken over een reël sluitende begroting.

De eerder opgelegde saneringsopgave heeft de gemeente geheel volgens plan uitgevoerd. De bedrijfsvoering is op orde. De bestuurskracht van de gemeente is ook ruim voldoende. De gemeente Boskoop voldoet in 2005 aan de toelatingseisen voor de artikel 12-procedure.

2.

Commentaar

De slechte bodemgesteldheid heeft een dominante invloed op de artikel 12-status van de gemeente. De bestaande artikel 12-bijdrage is vooral gericht op het saneren van het achterstallig onderhoud aan wegen, kademuren en schoolgebouwen. Daarnaast speelde nadrukkelijk ook mee dat de gemeente destijds te laat en te weinig adequaat heeft gereageerd op de eigen slechte financiële positie. De gemeente is in de gelegenheid gesteld om met tijdelijke extra capaciteit de financiële functie op orde te brengen en een reorganisatie binnen het eigen apparaat door te voeren. De gemeente heeft de saneringstaakstelling op basis van de vorige artikel 12-aanvraag volledig gerealiseerd. De gemeente heeft echter te maken met hogere kosten voor een nieuw plan voor baggerwerkzaamheden, de brandweer en huisvesting voor voortgezet onderwijs alsmede een daling van de baten bij bouw- en woningtoezicht. De gemeente heeft te weinig weerstand om dergelijke tegenvallers op te vangen.

Ondanks de verrichte inspanningen, ziet de gemeente Boskoop zich genoodzaakt om bovenop de bestaande aanvullende uitkering over 2005 een extra beroep te doen op aanvullende steun. Hogere uitgaven als gevolg van boekhoudkundige regels en voorschriften (BBV), controlekosten en leerlingenvervoer hebben in de afgelopen periode geleid tot het uit balans raken van begroting en rekening. De weerstandscapaciteit is als gevolg van de inbreng van de vrij aanwendbare reserves en de nieuwe noodzakelijke uitgaven voor de baggerwerkzaamheden zelfs negatief.

In zijn vorige advies gaf de Raad al aan dat de gemeente extra tegenvallers nog nauwelijks zou kunnen opvangen. Daarbij was de verwachting dat de uitkomsten van het onderzoek naar de herziening maatstaf bodemgesteldheid in het Gemeentefonds en het kostenaspect van de drooglegging, een basis zouden kunnen bieden voor een structurele oplossing. De resultaten daarvan hebben echter langer op zich laten wachten dan was voorzien.

De Raad heeft in het verleden nadrukkelijk gesteld dat de gemeente in belangrijke mate heeft bijgedragen aan de eigen slechte financiële situatie. In dat beeld past echter ook dat de gemeente zelf bijdraagt in de sanering van de financiële positie. De hoge belastingdruk en het sobere voorzieningenniveau vloeien ook logischerwijze voor uit de bestaande artikel 12-situatie.

De Raad is van mening dat de gemeente na een grondige sanering nu ook een definitieve streep moet kunnen zetten onder de artikel 12-status en een reëel toekomstperspectief moet worden geboden. Daarbij is ook van belang dat de gemeente kan beschikken over een adequate weerstandscapaciteit dan wel deze binnen een reële termijn moet kunnen opbouwen.

Naar de mening van de Raad is dat perspectief ook bereikbaar. De aanpassing van de maatstaf bodemgesteldheid levert de gemeente een structureel voordeel op van ruim € 5400.000 per jaar. Een mogelijke herijking van het cluster Openbare Orde en Veiligheid (OOV) zal naar verwachting ook voor een kleinere gemeente zoals Boskoop een voordeel opleveren. Het nadeel van de immateriële activa leidt in volgende jaren tot lagere afschrijvingen. Ook stelt de Raad dat de gemeente als gevolg van de vorige artikel 12- bijdrage voor wat betreft het wegenonderhoud in een goede uitgangspositie verkeerd. Het is daarbij wel van belang dat de gemeente een goede inschatting maakt van de financiële (on)mogelijkheden van beleid, investeringen en dergelijke. Dit vergt een verdere aanscherping van de bedrijfsvoering en reële ramingen van de inkomsten en uitgaven.

De vraag of de omvang van de weerstandscapaciteit toereikend is, dient naar het oordeel van de Raad van geval tot geval te worden beoordeeld. In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn bepalingen opgenomen die gemeenten verplichten in hun begroting en jaarverslag in de paragraaf weerstandsvermogen aandacht te besteden aan het risicoprofiel van de gemeente en dit te plaatsen in relatie tot de weerstandscapaciteit. De Raad is van mening dat bij de beoordeling van een artikel 12-aanvraag past dat rekening wordt gehouden met reële en

specifieke risico's van de desbetreffende gemeente. Dit houdt in dat algemene risico's, waarmee elke gemeente van doen heeft, buiten beschouwing kunnen worden gelaten. Het gaat er immers niet om een artikel 12-gemeente in een bevoorrechte positie te brengen. De bestaande norm voor de vrij te laten reserve acht de Raad voorsnog toereikend voor de algemene risico's waarmee elke gemeente in een bepaalde mate geconfronteerd kan worden. Binnen een verantwoord financieel beleid is het evenwel passend om voorzieningen te treffen voor reële specifieke risico's. De Raad dringt er op aan dat in het volgende artikel 12-rapport de IFLO de risico's en de weerstandscapaciteit van de gemeente goed in beeld worden gebracht.

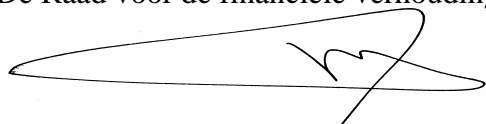
De Raad acht het voorbarig om het rekeningsresultaat van 2004 nu in één keer af te schrijven en een extra bijdrage te reserveren van € 200.000 voor een op te bouwen buffer, zoals de gemeente bepleit. De Raad gaat er met de provincie van uit dat de negatieve stand van de algemene reserve binnen de artikel 12-termijn adequaat wordt opgelost.

Conclusie

Voor 2005 kan de Raad instemmen met de extra steun van € 437.500. De Raad is van mening dat gewerkt moet worden aan een reëel sluitend meerjarenperspectief op korte termijn, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzakelijke reserves om tegenvallers op te vangen. Daartoe dienen de specifieke financiële risico's goed in kaart te worden gebracht en zonodig worden voorzien van aparte voorzieningen.

De negatieve stand van de algemene reserve dient binnen de artikel 12-termijn adequaat te worden opgelost. Van de gemeente mag en kan daarbij overigens ook een eigen inspanning worden verwacht. De afbouw van de compensatie voor het wegvallen van het gebruikersdeel OZB op woningen zal daarbij moeten worden meegewogen, maar ook de structurele verbetering als gevolg van de maatstaf bodemgesteldheid en andere algemene verbeteringen in de financiële positie. De Raad meent dat het IFLO-rapport over 2006 zich zal moeten richten op een definitieve sanering op korte termijn waarna de gemeente op eigen benen verder kan, zodat een definitieve streep onder de artikel 12-periode.

De Raad voor de financiële verhoudingen,

Mr. M.A.P. van Haersma Buma, voorzitter

Drs. C.J.M. Breed, secretaris